

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/269/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216440
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5714216440.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

Y. T., nar.X.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Y. W., H.. P., nar.XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/X, P. a otca P.. P. T., nar.X.X.XXXX, bytom U.. C. XXXX/XX, P., právne zastúpeného AK JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o. so sídlom v Martine, Červenej armády 1, maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zmenu úpravy styku otca s maloletým takto

rozhodol:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým Y. T., nar.X.X.XXXX takto:
každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16,00 hod. do nedele do 19,00 hod. a to len počas príslušného školského roka,
každú stredu v kalendárnom roku od 14,30 hod. do štvrtku do 8,00 hod. a to len počas príslušného školského roka,
cez Veľkú noc každý kalendárny rok Veľkonočný pondelok od 9,00 hod. do 17,00 hod. a párny kalendárny rok od štvrtku predchádzajúcemu veľkonočným sviatkom od 9,00 hod. do utorku po veľkonočných sviatkoch do 19,00 hod.,
cez letné prázdniny každý kalendárny rok od 16.7. od 9,00 hod. do 31.7. do 19,00 hod. a od 12.8. od 9,00 hod. do 31.8. do 19,00 hod. nepretržite,
cez Vianoce, Nový rok a vianočné prázdniny každý párny kalendárny rok od 23.12. od 9,00 hod. do 6.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod. nepretržite.

Matka je p o v i n n á maloletého Y. T. na styk riadne pripraviť a styk otca s maloletým umožniť.

Otec si maloletého Y. T. p r e v e z m e pred bytom matky a po ukončení styku o d o v z d á matke pred týmto bytom.

Rodičia sú p o v i n n í v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 20P/358/2005 zo dňa 22.5.2006.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 11.12.2014 matka mal. Y. žiadala zmeniť doterajší styk otca tak, že má právo sa sýkať so synom každý páry kalendárny týždeň od piatku od 17,00 hod. do nedele do 19,00 hod., pričom to neplatí v čase veľkých letných prázdnin, veľkonočných a vianočných sviatkov, kedy to bude od 16.7. od 18,00 hod. do 31.7. do 18,00 hod. a od 16.8. od 18,00 hod. do 31.8. do 18,00 hod. nepretržite, Veľkonočný pondelok od 9,00 hod. do 17,00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 9,00 hod. do 25.12. do 17,00 hod. a v nepárnom roku od 26.12. od 9,00 hod. do 17,00 hod.. Uviedla, že rodičia nie sú manželia a nikdy neboli, súd schválil rodičovskú dohodu, v rámci ktorej bol mal. Y. zverený do jej výchovy a otec sa zaviazal pôvodne platiť výživné 1.500 Sk mesačne a rozsudkom zo dňa 22.5.2006 bol upravený styk. Súd rozhodoval aj o návrhu otca o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a úprave styku matky s maloletým, ktorý v celom rozsahu zamietol a naposledy v konaní 21P/191/2013, kedy návrhy otca po znaleckom dokazovaní zamietol, zatiaľ rozhodnutie nie je právoplatné. S odstupom času sa javí doterajšia úprava styku ako nevhodná. Zo všetkých spisov o maloletom je zjavné, že normálna komunikácia medzi rodičmi je nereálna. Otec má svoje názory na rodičovské povinnosti. Pokiaľ mal platiť výživné 5.000 Sk - 165,97 Eur, toto sa mu zdalo veľa a ak on ho žiadal zveriť do svojej osobnej starostlivosti, primerané mu bolo výživné 200 Eur. Nikdy pokiaľ sa dohodla na akejkoľvek zmene termínu za účelom dovolenky, dohodu porušil a naháňal ju s políciou, že marí jeho styk so synom. Predtým mala navyše upravený styk so synom aj otcova matka Y. T. každý nepárny týždeň od pondelka od 6,30 hod. do utorka do 17,00 hod.. Stáva sa, že otec nie vždy využíva pridelený styk, mnohokrát nepríde, nezavolá, že nepríde a ona musí čakať pripravená. Stalo sa, že vedel, že Y. je chorý, neprišiel si pre neho a išiel na políciu udať z marenia súdneho rozhodnutia, ale ona už medzitým viezla syna autom domov. Samozrejme mu ho nemohla odovzdať, nebol doma. Má právo na dovolenku so synom a pri danom režime si to nemôže dovoliť, pretože ju vždy čaká trestné oznámenie, hoci tomu predchádzala ich vzájomná dohoda. Aj tento rok jej dal súhlas, potvrdil to svojim podpisom a aj napriek tomu bola na polícii. Jediným riešením je zrušenie každodenných stried a úpravu víkendov, zvyšný styk nech zostane bez zmien.

Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 23.2.2015 navrhol upraviť styk každý páry víkend od piatku 17,00 hod. do nedele 17,00 hod., od 1.9. do 30.6. každý pondelok od ukončenia vyučovania do utorka 8,00 hod., každý utorok od 18,00 hod. do stredy 8,00 hod., každý štvrtok od ukončenia vyučovania do piatka 8,00 hod., v čase letných prázdnin od 12.8. do 3.9., v čase vianočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 9,00 hod. do 25.12. do 9,00 hod., v nepárnom roku od 25.12. od 9,00 hod. do 26.12. do 9,00 hod., vianočných prázdnin od 31.12. od 9,00 hod. do 7.1. do 17,00 hod. a v čase veľkonočných sviatkov od nedele 17,00 hod. do pondelka 17,00 hod. (čl. 11-12). Uviedol, že súhlasí s názorom matky, že súčasná úprava je nevhodná, nerešpektuje potreby maloletého a úplne ignoruje jeho vôľu. Mal. Y. už viac rokov opakovane vyjadruje nechotu dlhodobiejšieho pobytu v domácnosti matky a vôľu prejsť do jeho opatery. Túto vôľu zreteľne vyjadril v dvoch nezávislých psychologických vyšetreniach u Mgr. Doničovej v roku 2013, kde bol v jeho sprievode a u súdneho znalca PhDr. Šlepeckého v roku 2014, kde bol v sprievode matky. V oboch rovnako odpovedal, že chce byť u otca, pritom u znalca počas vyšetrenia bol veselý a dobre spolupracoval, na vyšetrení u Mgr. Doničovej, ktoré bolo krátko po emočných stresoch spôsobených matkou, bol precitlivejší a pri spomienkach na odlúčenie od otca plakal. Tento opakovaný návrh matky, ako aj jej predchádzajúcich 9 návrhov, ktoré vo veci starostlivosti o mal. Y. predložila súdu, účelovo zohľadňuje jej potreby, poškodzuje potreby dieťaťa a nezohľadňuje jeho vôľu - konania 20P/99/2003, 20P/81/2004, 20P/21/2005, 20P/55/2007, 20P/120/2009, 22P/235/2009, 12P/54/2010, 23T/101/2012 a 16P/149/2014. Je smutné, že jedine matka z nich úžitok, dieťa len škodu. Matka návrh znovu odôvodňuje len nepodloženými klamstvami, ktoré sú očividné pri preštudovaní súdnych spisov. Najvýstižnejším je jej údajná potreba chodiť s maloletým na dovolenku, keď od roku 2005 do roku 2013 nebola s ním na žiadnej dovolenke, pritom sústavne marila styk s ním a so starou matkou a dokonca mal predpísané prímorské pobyty zo zdravotných dôvodov. Zvyčajne syna zaviezla proti jeho vôli svojej matke a ona strávila prímorskú dovolenku radšej s milencom. Toto je pre matku charakteristické a zo znaleckého posudku vyplýva, že matka vystupuje nadmerne dominantne a pre obhájenie svojho názoru či sociálneho postavenia je náchylná klamať. Považuje za nevyhnutné, aby súd dôkladne vyhodnotil početné prípady marenia styku zo strany matky, najprv bezdôvodné, neskôr odôvodňované zhoršeným zdravotným stavom dieťaťa, ktorý spôsobila nerešpektovaním predpísanej lekárskej starostlivosti alebo nadmerným psychickým zaťažením dieťaťa. Terajší rozsah len v najnutnejšej miere umožňuje jemu ako otcovi adekvátne zabezpečiť potreby dieťaťa, ktoré matka dlhodobo zanedbáva. Z hľadiska zabezpečenia štandardných vývojových potrieb a podľa konkrétnych požiadaviek je potrebné styk rozšíriť. Zníženie frekvencie styku počas školského roka ako požaduje matka aj v súčasnom návrhu, predstavuje vážne poškodenie práv maloletého, zanedbanie

jeho vývojových, vzdelávacích, zdravotných a športových potrieb. Maloletý totiž často v priebehu týždňa vyhľadáva jeho pomoc pri štúdiu, od matky ju v potrebnej miere nedostáva, dokonca matka synovi bránila študovať u neho. V súčasnosti pokladá za veľmi dôležitý názor a vôľu mal. Y., ktorý je podľa psychológov nadpriemerne intelektuálne vyvinutý a dokáže jasne sformulovať svoj názor, identifikovať sociálne a vývojové potreby a súd by mal v prvom rade skúmať názor maloletého a rešpektovať ho. Navrhol, aby súd dôkladne skúmal prínos rodičov k vývoju, zdraviu a potrebám dieťaťa a po objektívnom vyhodnotení potrieb získa dostatok dôkazov pre nutnosť rozšírenia styku mal. Y. s otcom.

Uznesením zo dňa 15.12.2014 súd ustanovil pre mal. Y. kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin. Proti uzneseniu podal osobne na súde otec dňa 25.2.2015 odvolanie, ku ktorému pripojil štyri strany znaleckého posudku č. 11/2014 znalca PhDr. Miloša Šlepeckého vypracovaného v konaní sp.zn. 21P/191/2013 o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému a to strany č. 1, 13-15. Odvolací súd uznesením č.k. 8CoP/28/2015 zo dňa 29.5.2015 uznesenie tunajšieho súdu potvrdil (čl. 6, 13-15, 22).

Matka na pojednávaniach zotrvala na zmene úpravy styku, keď k podaniu návrhu ju vyprovokovalo arogantné správanie otca, keď napríklad mu oznámila, že syn má teplotu a aby prišiel pre neho na aute a nie na bicykli, čo neurobil, potom syna sama zobrala do auta a otcovi oznámila, že ho čaká pre jeho panelákom a potom sa ocitla na polícii, lebo otec oznámil, že mu nechce dať syna. Otec stále chodí po polícii a vymýšľa si nezmyselné veci. Tiež začiatkom januára bol na polícii mal. Y. so starou matkou, že ho odmietla zobrať, hoci mal byť u otca a ona nebola doma a nevedela o tom, že otec má pracovné povinnosti a nestíha sa vrátiť do Martina. Otec si mal prísť pre syna o 17,00 hod. a dozvedela sa o tom o 13,00 hod. od syna a nie od otca. Otázkou styku riešila aj s Y. a on by chcel, keby si sám mohol určovať, kedy bude s otcom, nechcel presné určenie. Na vyučovanie sa otec s maloletým nepripravuje a učia sa v nedeľu poobede. Otec si v minulosti vydelegoval všetky práva týkajúce sa zdravotného stavu, ale teraz už skoro všetky problémy rieši sama. Teraz mu našiel zubára na strojček, ale je veľmi drahý a ona na to nemá peniaze, vôbec ju v tomto smere neoslovil. Problémom je streda, ktorú navrhla zrušiť, lebo ak chcú ísť na lyžovačku na týždeň, otec robí problémy a sú u policajtov. Rovnako ju policajti navštívili v máji 2015, kedy žiadala otca, aby mohla ísť so synom na dovolenku na týždeň mimo Martina, s čím súhlasil a podpísal dohodu a v nedeľu večer po návrate ju navštívili, že mu Y. nedala v stredu. Stalo sa to niekoľkokrát, ale súhlasí aby tam chodil, lebo chce, len to nechce mať na papieri. Aj začiatkom apríla 2016 syn u otca v stredu nebol a že k nemu nepôjde, ju otec neinformoval a povedal jej to len syn. Tiež nebol syn u otca druhú polovicu októbra a v novembri 2015, lebo otec tvrdil, že je chorý a maloletý povedal, že chodil po robotách. V roku 2015 mu navrhla, že ho v lete môže mať aj mesiac a je jedno kedy a že jej nemusí dať výživné, ale otec si ho nezobral a výživné ho nezachráni. Nikdy jej nedal návrh, aby mohol ísť so synom aj inokedy, proti čomu nie je. Cez Vianoce chodia na Liptov, kde majú chalupu a kvôli úprave styku musia ísť naspäť. Komunikáciu riešia cez syna, presne ako to povedal. Otec ako keby nechcel s ňou komunikovať, má mobil, ktorý jej nezdvihne, na e-maily neodpovedá a tak musí len Y. oznámiť čo chce a otec po ňom posiela odkazy. Telefonovanie otcovi už vzdala, lebo vie, že jej nezdvihne. Tiež reagovala na návrhy otca na zmenu úpravy styku a na poslednom pojednávaní navrhla konkrétnu úpravu styku s tým, že ostane streda počas školského roka ako doteraz, ďalšie návrhy sa týkali víkendov, Veľkej noci, leta, Vianoc a jarných prázdnin, kedy chce, aby bol maloletý len u nej, ale nemá problém, ak otec bude chcieť, aby bol u neho.

Otec sa zo štyroch pojednávanií zúčastnil iba prvého, kde len uviedol, že syn kľúče od jeho bytu nemá a v piatok, keď je ešte v robote, je s jeho matkou. Z účasti na ďalších pojednávaniach ho ospravedlnil jeho právny zástupca pracovnými povinnosťami. Potom už súdu doručoval len písomné podania (sú uvedené nižšie). Jeho právny zástupca na poslednom pojednávaní uviedol, že pre otca je podstatný názor mal. Y. a je presvedčený, že nemal možnosť oboznámiť sa s prepisom z rozhovoru na súde a požiadal o umožnenie, aby sa zúčastnil pojednávania, bol oboznámený so záznamom a mohol sa vyjadriť. Tiež že je v najvyššom záujme maloletého, aby mu bolo umožnené v čo najväčšom rozsahu sa stretávať. Poukázal na podania otca a pokiaľ správne vnímal návrh matky z pojednávania, je v prospech širšej úpravy styku, najmä v období vianočných a veľkonočných sviatkov a Nového roka a toto bude otec určite akceptovať.

Vo vyjadrení k pohovoru a k návrhu, ktorý predložil právny zástupca na pojednávaní dňa 12.4.2016 otec navrhol úpravu styku ako vo vyjadrení k návrhu s doplnením v čase letných prázdnin aj od 16.7. do 31.7. bez určenia konkrétnej hodiny (čl. 72). Poukázal na to, že rozhovor s maloletým bol

vedený príliš účelovo, z hľadiska potrieb maloletého povrchné. Sudkyňa nezisťovala, ktoré študijné predmety považuje za dôležité, na ktoré kladie väčší dôraz škola z hľadiska študijného zamerania, ako pristupuje k dlhodobjším úlohám, projektom a akú podporu má u ktorého z rodičov. Podrobne zisťovala jeho pracovné pomery, vôbec však nezisťovala situáciu u matky, tiež zdravotné problémy a úroveň starostlivosti o zdravie maloletého zo strany rodičov. Maloletý aj napriek jednostranne vedenom rozhovore s malým priestorom uvažovať a vyjadriť sa o iných možnostiach starostlivosti vytrvalo usiloval o rozšírenie styku s otcom. Považoval za nevyhnutné doplniť výsluchom maloletého dokazovanie o zabezpečovanie jeho zdravotných potrieb každým z rodičov, porovnaním starostlivosti o vzdelanie u oboch rodičov, porovnanie času pre rozvoj jeho záujmov a dôkladne vyhodnotil početné prípady marenia styku, najprv bezdôvodné, neskôr odôvodňované zhoršeným zdravotným stavom dieťaťa, ktorý spôsobila matka nerešpektovaním predpísanej lekárskej starostlivosti a nadmerným psychickým zaťažením.

V ďalších dvoch vyjadreniach (čl. 54-61, 81-82) riešil vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 2.2.2016, zdôraznil porušenie povinnosti z rozsudku, pretože ho ani raz počas 10-dňového ochorenia dieťaťa neinformovala o zdravotnom stave, že matka opakovane neposkytla potrebnú starostlivosť, ani lekárske vyšetrenie a že on sústavne desať rokov nahradzuje nedostatočnú starostlivosť matky o maloletého. Tiež dôležitosť skúmania názoru maloletého, ktorý z rodičov v akej miere zabezpečuje jeho zdravotné potreby a že maloletý sa aspoň čiastočne dokáže vyjadriť v neprítomnosti matky, hoci sa jej bojí viac ako čohokoľvek iného pre jej agresivitu a bezohľadnú sebeckosť. Jej konanie je účelové a sústavne poškodzuje záujmy dieťaťa, nevyhýba sa akýmkoľvek klamstvám a podvodom pre zabezpečenie svojich záujmov.

Kolízny opatrovník na poslednom pojednávaní navrhol, aby stretávanie súd upravil stretávanie tak ako ho navrhla matka na pojednávaní, dáva priestor mal. Y. a otcovi na väčší rozsah stretávania a budovania vzájomných citových väzieb. Maloletý bol vypočutý dvakrát, jedenkrát prostredníctvom ich úradu a jedenkrát za účasti sudkyne a pri oboch pohovoroch prejavil záujem a vôľu sa s otcom stretávať vo väčšom rozsahu ako je upravené v poslednom rozsudku. Na pojednávaní dňa 2.2.2016 uviedol, že s maloletým sa rozprával dňa 22.1.2016 a bol by najradšej, keby stretávania neboli určené súdom, ale sám by si mohol stanoviť čas. Snažil sa iniciovať, že tento spôsob je možný v prípade, že vzájomná komunikácia medzi rodičmi je na dobrej úrovni, ktorá je nulová a bolo by komplikované, keby si on určoval stretávanie, keď sa rodičia nevedia dohodnúť. Chcel, aby to ostalo každú stredu a každý druhý víkend a ostatný čas ako bude tráviť s otcom sa vzájomne dohodnú. Na otázku ohľadne Vianoc a Silvestra uviedol, že chce jeden rok tráviť u otca a druhé u matky. Najväčší problém sú prázdniny, nevie si predstaviť stráviť jeden celý týždeň u jedného rodiča bez kontaktu s druhým, mama by mu chýbala.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, jeho právneho zástupcu a kolízneho opatrovníka (čl. 30-34, 62-66, 73-75, 83-87), rozhovorom s mal. Y. dňa 10.3.2016 v kancelárii sudkyne za prítomnosti kolízneho opatrovníka (čl. 36-51), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadreniami otca k návrhu, k pojednávaniu dňa 2.2.2016, k pohovoru s maloletým a k návrhu, ku konaniu, so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 27.1.2016 (čl. 29) a so spismi súdu sp. zn. 20P/81/2004, sp.zn. 20P/21/2005, sp.zn. 20P/315/2005, sp.zn.

20P/358/2005, sp.zn. 20P/74/2006, sp.zn. 20P/172/2007, sp.zn. 20P/120/2009, sp.zn. 22P/235/2009, sp.zn. 21P/191/2013, sp.zn. 16P/149/2014, sp.zn. 20E/1/2006 a sp.zn. 20Em/4/2013. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený tento skutkový stav:

Rodičia maloletého nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý sa matke narodil ako rozvedenej, otec otcovstvo uznal. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 20P/81/2004 zo dňa 31.5.2004 súd schválil rodičovskú dohodu, v rámci ktorej bol mal. Y. zverený do výchovy matke a otec sa zaviazal platiť výživné 1.500,- Sk mesačne, toto bolo zvýšené rozsudkom č.k. 20P/21/2005-101 zo dňa 11.10.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žilina sp.zn. 23CoP/2/06 zo dňa 31.1.2006 na 5.000,- Sk, z toho 4.000,- Sk k rukám matky a 1.000,- Sk na tvorbu úspor od 1.1.2005, tiež mu súd povolil splácať vzniknutý nedoplatok. Rozsudkom č.k. 20P/172/2007-247 zo dňa 5.3.2009 súd návrh otca o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému, zverenie do jeho osobnej starostlivosti, určenie výživného matke a úpravu styku matky s maloletým v celom rozsahu zamietol. Krajský súd v Žiline po odvolaní otca rozsudkom sp.zn. 6CoP/45/2009 zo dňa 30.9.2009 rozsudok tunajšieho súdu potvrdil, konanie bolo právoplatne skončené 16.11.2009. Rozsudkom č.k. 20P/120/2009-469 zo dňa 29.6.2012 sú otca zaviazal povinnosťou platiť zvýšené výživné 190 Eur mesačne od 1.9.2009 a nedoplatok

v celkovej výške 817,03 Eur mu povolil splácať v splátkach po 25 Eur mesačne spolu s bežným výživným, keď pôvodne na pojednávaní dňa 20.4.2010 zvýšil výživné na 250 Eur od 1.9.2009, z toho z toho 200 Eur mesačne k rukám matky a 50 Eur mesačne na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého zriadený matkou, vo zvyšku návrh zamietol, nedoplatok 672,24 Eur povolil splácať v splátkach po 30 Eur, z toho bežné výživné 537,76 Eur po 20 Eur a úspory 134,48 Eur po 10 Eur a Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 7CoP/65/2010 rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozsudkom č.k. 21P/191/2013-166 zo dňa 29.7.2014 súd zamietol návrh otca o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. Y., Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 7CoP/76/2014-220 zo dňa 29.10.2014 rozsudok potvrdil, dovolanie podané otcom Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 3Cdo/813/2015 zo dňa 10.12.2015 odmietol a sťažnosť otca a mal. Y. odmietol aj Ústavný súd SR uznesením č.k. III. ÚS/512/2015-12 zo dňa 20.10.2015.

Rozsudkom č.k. 20P/74/2006-14 zo dňa 22.5.2006 súd rozhodol o povinnosti matky pravidelne otca ústne pri každom stretnutí v rámci úpravy styku informovať o maloletom, o jeho zdravotnom stave a o vývinových potrebách.

Rozsudkom sp.zn. 20P/358/2005 zo dňa 22.5.2006 súd upravil styk otca s mal. Y. každý párný víkend v mesiaci od piatku od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod., každú stredu v týždni od 16,00 hod. do štvrtka nasledujúceho dňa do 8,00 hod. s odvedením do Súkromnej materskej školy, Veľkonočný pondelok od 9,00 hod. do 17,00 hod., cez leto od 28.8. od 9,00 hod. do 3.9. do 17,00 hod., cez vianočné sviatky v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 9,00 hod. do 25.12. do 17,00 hod., a v nepárnom roku od 26.12. od 9,00 hod. do 17,00 hod.. Uznesením č.k. 16P/149/2014-35 zo dňa 8.10.2014 súd zastavil konanie o návrhu matky o zmenu úpravy styku otca s maloletým titulom späťvzatia na pojednávaní.

Rozsudkom č.k. 20P/315/2005-34 zo dňa 22.5.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoP/52/2006 zo dňa 16.8.2006 súd upravil styk starej matky Y. T. s maloletým na každý nepárny týždeň v mesiaci v pondelok od 6,30 hod. do 17,00 hod. nasledujúceho dňa v utorok. Rozsudkom č.k. 20P/55/2007-32 zo dňa 4.3.2008 súd

návrh matky o zmenu úpravy styku maloletého so starou matkou v celom rozsahu zamietol. Rozsudkom č.k. 22P/235/2009-173 zo dňa 14.12.2011 súd schválil dohodu matky a starej matky o oprávnení stretávať sa s mal. Y. každý pondelok, kedy si ho prevezme po ukončení školského vyučovania v Základnej škole A. Dubčeka na ul. Budovateľov 9 v Martine a po ukončení styku odovzdá matke pred jej bytom a matka zabezpečí prípravu na vyučovanie, tiež zastavil konanie o návrhu matky o zmenu úpravy styku otca s maloletým titulom späťvzatia, keď pôvodný návrh bol vedený pod sp.zn. 12P/54/2010 a uznesením zo dňa 25.5.2011 súd spojil obidve konania na spoločné konanie pod sp.zn. 22P/235/2009. Krajský súd rozsudkom sp.zn. 9CoP/38/2012 zo dňa 14.6.2012 zmenil tak, že starej matke oprávnenie stýkať sa s mal. Y. odňal a druhý výrok odvolaním nenapadnutá ponechal nedotknutý.

Uznesením č.k. 20E/1/2006-63 zo dňa 27.4.2010 súd zastavil výkon rozhodnutia o úprave styku oprávneného otca proti povinnej matke a Krajský súd uznesením č.k. 5CoE/61/2010-90 zo dňa 30.7.2010 toto potvrdil.

Zo správy kolízneho opatrovníka mal zistené, že matka býva s mal. Y., s plnoletou dcérou A. a s jej otcom a bývalým manželom matky U. W. v 2-izbovom byte v časti Sever, ktorý je v ich osobnom vlastníctve a nemajú dostatok finančných prostriedkov na vyplatenie jeden druhého. Manžel však v byte neprekáža a má s maloletým veľmi pekný vzťah. Matka pracuje ako asistentka v eurodent Medima, s.r.o., Martin s príjmom cca 700 Eur, spoločnosť sa zaoberá hlavne poskytovaním služieb v odbore stomatológia, stomatologická chirurgia a zubná technika. Vykonať sociálny prieskum v domácnosti otca sa nepodarilo, na zvonenie a klopanie nikto nereagoval a na predvolanie sa otec na úrad nedostavil. Mal. Y. navštevuje 2. ročník Osemročného gymnázia J. Lettricha v Martine, časti Ľadoveň, čo zodpovedá 7. triede základnej školy, do školy ho vozí matka a po vyučovaní chodí domov autobusom a k otcovi peši. Škola ho baví a dosahuje dobré študijné výsledky. Vyjadril sa pri rozhovore, že nechce, aby sa stretávanie s otcom menilo. Má u neho o trochu lepšie podmienky, ale nechce bývať iba s ním, potrebuje byť aj s matkou. Prekáža mu, že rodičia sa často krát nevedia telefonicky skontaktovať a informácie posúvajú prostredníctvom neho a najlepšie by bolo, keby ho nezaťažovali a dokázali sa medzi sebou dohodnúť. Sám by sa chcel rozhodovať kedy bude u jedného a kedy u druhého rodiča. Vianoce a Silvester by chcel jeden rok tráviť s mamou a jeden rok s otcom a cez letné prázdniny by to mohlo ostať ako počas celého roka, určite by nezvládol byť u otca dlhšie ako jeden týždeň, pretože potrebuje mať kontakt aj s mamou.

Z rozhovoru s mal. Y. v kancelárii sudkyne mal súd zistené, že maloletý čiastočne zmenil názor na zmenu styku. Chcel, aby ostala streda hneď po vyučovaní, ktoré končí o 13,30 hod. do štvrtka rána, kedy by išiel od otca rovno do školy, ktorá začína o 8,00 hod., ale chodieval včasnšie, aby sa porozprával v klude so spolužiakmi. Nevadilo by mu, keby víkend v nedeľu bol do 19,00 hod., stihli by s otcom viac urobiť ako teraz do 17,00 hod. kedy už musí ísť. Súhlasil s tým, aby Veľká noc ostala tak ako je, aj keď sa táto rieši dohodou a matka mu umožnila byť u otca celé veľkonočné prázdniny, lebo nebol u otca v stredu cez prázdniny, lebo bol s mamou lyžovať. Vianoce druhý sviatok zotrval na 17,00 hod., nie dlhšie, aby u maminy si stihol rozbaľiť darčeky a užiť si ich. Chcel pridať v párnom roku Silvester od 9,00 hod. do 9,00 hod. druhého dňa, lebo on nespáva dlho. Nevadilo by mu byť v lete u otca aj dva týždne a vyhovovalo by mu to kvôli dovolenke, na ktorú by stihli ísť bez toho, aby sa nejaké väčšie dohady pri tom museli robiť. Ku komunikácii rodičov uviedol, že spolu veľmi málo komunikujú a jeden druhého nemusia. Viac sa o tom rozprával s otcom, že

by bolo dobré, aby sa viac dorozumievali, nielen cez neho a určite by pomohlo, keby si vymenili platné telefónne čísla a e-mailové adresy a keď sa niečo zmení, tak by to dali vedieť jeden druhému, aby nevzniklo nedorozumenie ako keď išiel na políciu, čo bolo dosť nepríjemné a bolo dosť veľa stresu. Vyjadril sa aj k rozdielnemu názoru ohľadne prázdnin prezentovanému u kolízneho opatrovníka a na súde, čo bolo zo stresu, chcel to mať čo najrýchlejšie za sebou, lebo to nie je moc príjemné. Ak sa na to pozrel z hľadiska dovolenky, zväžil to a bolo by to lepšie ako to navrhla matka, aj s jedným, aj s druhým by stihol dovolenku a aj iné aktivity. Aby vôbec nebol upravený styk a bolo to ponechané na dohodu by možné až tak ľahko nebolo pri vzťahoch medzi rodičmi, musela by byť komunikácia na inej úrovni a tá je fakt na zlej úrovni. Za pokus by stálo navštevovanie psychológa, ktorý by pracoval na zlepšení komunikácie. Tiež, že otec je konateľom vo firme svojej matky, ktorá sa zaoberá poradenstvom pre zvieratá, ale aj pre ľudí a tiež ako externista na mikrobiológii.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí

a sociálnej kurately alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (zákon č. 460/1992 Zb.) starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Podľa článku 41 ods. 5 Ústavy SR rodičia, ktorí sa starajú o deti, majú právo na pomoc štátu.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie MZV ČSFR č. 104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktorú sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

Podľa § 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

Podľa článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon FZ ČSFR č. 23/1991 Zb.) rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Osobitná ochrana detí a mladistvých je zaručená.

Podľa článku 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku a po novom a v širšom rozsahu upravil oprávnenie otca stretávať sa s mal. Y. a to v kalendárnom roku len počas príslušného školského roka každý páry týždeň od piatku od 16,00 hod. do nedele do 19,00 hod., každú stredu od 14,30 hod. do štvrtku do 8,00 hod., ďalej cez Veľkú noc každý kalendárny rok Veľkonočný pondelok od 9,00 hod. do 17,00 hod. a páry kalendárny rok od štvrtku predchádzajúceho veľkonočným sviatkom od 9,00 hod. do utorku po veľkonočných sviatkoch do 19,00 hod., cez letné prázdniny každý kalendárny rok od 16.7. od 9,00 hod. do 31.7. do 19,00 hod. a od 12.8. od 9,00 hod. do 31.8. do 19,00 hod. nepretržite, cez Vianoce, Nový rok a vianočné prázdniny každý páry kalendárny rok od 23.12. od 9,00 hod. do 6.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod. nepretržite. Súčasne určil miesto, kde si otec maloletého prevezme a po ukončení styku odovzdá matke - pred bytom matky, uložil matke povinnosť riadnej prípravy na styk a umožnenie styku a rodičom informačnú povinnosť v prípade nemožnosti uskutočnenia styku zo závažných dôvodov. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede všetkých účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Aj otec, hoci je vylúčený z bezprostredného výkonu rodičovských práv a povinností k svojmu dieťaťu, najmä zo sústavného výchovného pôsobenia, nie je zbavený zodpovednosti za jeho všestranný vývoj a v záujme zdravého psychického vývoja, udržiavania a prehĺbovania rodičovského vzťahu, upevňovania citového putá má úprava osobného styku nezastupiteľnú úlohu. Súd je presvedčený, že rozšírený styk otca s mal. Y. bude k ich prospechu, nezistil žiadne dôvody brániace otcovi alebo maloletému v častejšom stretávaní, otec má vytvorené všetky podmienky potrebné pre stretávanie, maloletý sa na stretnutia a čas strávený s otcom teší a nemá problém byť u neho aj dlhšie a prespať. Z hľadiska optimálneho a všestranného fyzického, psychického a sociálneho vývinu a dôležitého vzoru otca je čo najširšie stretávanie potrebné a otec sa ho viackrát dožadoval a súd mu v tomto konaní vyhovel. Zmenila sa hodina prevzatia v piatok zo 17,00 hod. na 16,00 hod., v nedeľu zo 17,00 hod. na 19,00 hod. a v stredu zo 16,00 hod. na 14,30 hod. s tým, že víkend a streda je len počas školského roka vzhľadom k tomu, že sa podstatne rozšíril styk cez leto zo 7 dní na 36 dní. Dlhší nepretržitý pobyt cez leto privítal po prehodnotení aj mal. Y., lebo ho bude môcť využiť napríklad aj na dovolenku a ďalšie aktivity. Navyše je upravená Veľká noc páry rok celkom na 6 dní, keď prázdniny deti majú už od štvrtka pred Veľkým piatkom až do utorka po Veľkonočnom pondelku a tiež Vianoce a Nový rok vrátane prázdnin z pôvodných 3 dní spolu v párnom a nepárnom roku na 15 dní v párnom roku, keď otec navrhol spolu obidva roky 10 dní. Nebolo možné v tomto smere vyhovieť návrhu mal. Y., aby si sám určoval kedy sa bude s otcom stretávať a kedy bude u matky a kedy u otca. Je síce inteligentný, primerane rozumovo vyspelý, ale je ešte XX-ročné dieťa a je potrebné, aby to určil súd, lebo rodičia sa nevedia dohodnúť. Nemožnosti dospieť k dohode bránia aj vzájomné vzťahy rodičov, ktoré maloletý označil ako na zlej úrovni a komunikácia je fakticky len cez neho, čo ho už zaťažuje. Tu si rodičia musia uvedomiť jej dôležitosť a hlavne, aby medzi nimi prebiehala na korektnej a dobrej úrovni, nie ako je to v súčasnosti. Súdu je známe, že matka mala záujem o primeranú komunikáciu, ale tiež jej verí, že to vzdala, lebo to nemá význam, otec veci bude riešiť radšej cestou polície, mnohé nedorozumenia a problémy pri troche ochoty by sa vyriešili vzájomnou komunikáciou. Otec sa nezúčastnil troch súdnych pojednávaní z dôvodu plnenie pracovných povinností (pracuje ako konateľ v spoločnosti svojej matky a ďalšia práca je externá), pritom ide aj o jeho záujem o širšiu úpravu stretávania a preto je dôvodné pochybovať o tom či jeho snaha je úprimná alebo ide len o riešenie vzťahu s matkou mal. Y..

Ďalšie dokazovanie výsluchom mal. Y., podľa názoru súdu, nebolo potrebné a za dostačujúce považoval jeho vyjadrenia pred kolíznou opatrovníčkou priamo na úrade práce a vyjadrenia počas rozhovoru v kancelárii sudkyne za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, ktorý nebol vedený povrchno a príliš účelovo (ako uviedol otec), ale tak ako je to vhodné vzhľadom k veku maloletého a v rozsahu, ktorý súd vyhodnotil ako dostačujúci, pričom bol jeho názor pri rozhodovaní braný do úvahy. Nebol dôvod skúmať, ktoré predmety považuje za dôležité, na ktoré škola kladie väčší dôraz, akú podporu má od rodičov pri projektoch, pri riešení starostlivosti o jeho zdravie a porovnávať čas, ktorý venujú rozvoju jeho záujmov. Otec v každom konaní na uvedené skutočnosti poukazuje, ale nikdy nedošlo k preukázaniu zanedbania akejkoľvek starostlivosti matky o maloletého, ani že otec desať rokov nahradzuje nedostatočnú starostlivosť matky. Od poslednej úpravy stretávania uplynulo desať rokov, maloletý vtedy navštevoval materskú škôlku a teraz je v podstate siedmak základnej školy (študuje na Osemročnom gymnáziu v 2. ročníku) a je dôvodné iným spôsobom upraviť stretávanie tak, aby pokrylo zmeny, ktoré nastali v súvislosti s plnením školskej dochádzky a záujmami, ktorým sa maloletý venuje - basketbal, počítač.

Aby pri realizácii stretávania bol zabezpečený záujem maloletého a aby bol styk bez problémov, súd určil rodičom určité povinnosti, ktoré je potrebné rešpektovať a dodržiavať, aby neboli dôvodom problémov, napr. ak si otec nemôže prevziať syna pred bytom matky v určenú hodinu, tak jej to oznámi či už priamo telefonátom, esemeskou, e-mailom alebo iným vhodným spôsobom. Určite to nie je možné ponechať na mal. Y. alebo starú matku, lebo povinnosť majú rodičia. Rovnako ak by bol dôvod na strane matky alebo maloletého, oznámi to otcovi rovnakým spôsobom v súlade s rozhodnutím súdu matka. V tomto prípade potom nebude maloletý vystavovaný stresu z toho, že musí ísť na políciu. Vzťahy medzi rodičmi nesmú zasahovať do oprávnených záujmov maloletého a ani jeden z rodičov nemôže mariť výsledky výchovy druhého rodiča, práve naopak, obidvaja musia vytvárať priaznivé podmienky k stretávaniu majúť na zreteli predovšetkým záujem ich dieťaťa a nie svoje vlastné prania, pocity a záujmy. Určite nie je záujmom maloletého riešenie cez políciu. V prípade, že rodičia nedokážu medzi sebou komunikovať, súd môže rozhodnúť o iných vhodných výchovných opatreniach, napríklad uložiť

rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu s cieľom zabezpečenia vzájomnej komunikácie.

Zhodnotiac práva a záujmy mal. Y., matky a otca súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).